

Sprawozdanie z realizacji
Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
Miasta Wałbrzycha
w 2025 roku

Wałbrzych, luty 2026 r.

Wprowadzenie

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza ma charakter tymczasowy, dziecko powinno przebywać w pieczy do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny biologicznej albo do czasu umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej. W przypadku, kiedy przeszkody w sprawowaniu opieki nie są tymczasowe i mają charakter trwały, rozważa się możliwość podjęcia procedury przysposobienia dziecka.

W każdej społeczności lokalnej powinien funkcjonować system wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. Pomoc dla rodziny powinna być wielozakresowa, w szczególności: edukacyjna, zdrowotna, psychologiczna, materialna, lokalowa, prawna, itp. Ochrona praw dziecka powinna być przedmiotem działań podejmowanych nie tylko przez rodziców i organy władzy publicznej, ale przez każdego, kto jest świadkiem sytuacji zagrażającej szeroko rozumianemu dobru dziecka.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej jest działaniem ostatecznym, kiedy zostały wyczerpanie inne możliwości wsparcia rodziny naturalnej. Następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych.

Dziecko w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jaki i instytucjonalnej może przebywać nie dłużej niż do osiągnięcia pełnoletności. Za zgodą rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej pełnoletni wychowanek rodziny zastępczej może pozostać w rodzinie, która pełniła funkcję rodziny zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej również po osiągnięciu pełnoletności nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia i pod warunkiem, że się uczy.

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu, które starosta wykonuje zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Wałbrzychu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Jednym z zadań powiatu wynikającym z art. 180 pkt. 1 w/w ustawy jest opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. W związku z powyższym w roku 2025 rozpoczęto realizację Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Wałbrzychu na lata 2025-2027, przyjętego Uchwałą Nr IX/80/24 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26.11.2024 r. Corocznie sprawozdanie z jego realizacji jest przedkładane Prezydentowi Miasta Wałbrzycha zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Wałbrzychu jako organizator pieczy zastępczej na terenie miasta Wałbrzycha realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Piecza zastępcza jest alternatywą dla dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki ze strony rodziców biologicznych, którzy mają ograniczoną oraz zawieszoną władzę rodzicielską lub są jej pozbawieni, a także dla dzieci, których rodzice zmarli.

Rodzinną pieczę zastępczą na terenie miasta Wałbrzycha tworzą rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze, w tym rodziny zawodowe specjalistyczne oraz rodzinne domy dziecka.

Działania mające na celu zapewnienie optymalnych warunków opieki i rozwoju dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych realizuje 11 koordynatorów, 5 pracowników socjalnych, 2 pedagogów, 2 psychologów. Dodatkowo rodziny zastępcze i dzieci w nich przebywające mogą korzystać ze wsparcia specjalistycznego tj. pedagogicznego, terapeutycznego i psychologicznego świadczonego przez Dział Profilaktyki tut. Ośrodka.

Na dzień 31.12.2025 r. na terenie miasta funkcjonowało ogółem **330 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 576 dzieci.** Dzieci zostały umieszczone w:

- 217 rodzinach zastępczych spokrewnionych co stanowi 66 % ogółu rodzin zastępczych;
- 81 rodzinach zastępczych niezawodowych, co stanowi 25 % ogółu rodzin zastępczych;
- 7 rodzinach zastępcze zawodowe, co stanowi 2 % ogółu rodzin zastępczych;
- 2 rodzinach zastępczych zawodowych specjalistycznych, co stanowi 1 % ogółu rodzin zastępczych;
- 23 rodzinnych domach dziecka, co stanowi 7 % ogółu rodzin zastępczych.

Najliczniejszą grupę wśród rodzin zastępczych stanowią rodziny zastępcze spokrewnione. W tej grupie przeważają osoby samotne (12 osób), pozostałe rodziny pozostają w związkach małżeńskich. W grupie rodzin zastępczych spokrewnionych najliczniejszą grupę bo aż 73 osoby stanowią osoby w wieku 61 – 70 lat. Drugą co do wielkości grupę stanowią osoby w wieku 51-60 lat (66 osób). Pozostałą grupę stanowią osoby w wieku 71 lat (33 osób).

Wśród rodzin zastępczych niezawodowych najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 41 – 50 lat (29 osób) oraz osoby w wieku 31 – 40 lat (26 osób). W tej grupie również przeważają osoby samotne – 50 osób.

Rodziny zastępcze zawodowe stanowią w większości małżeństwa (4). W tej grupie przeważają osoby w wieku 51 – 60 lat (2 osoby).

Funkcję rodzin zawodowych specjalistycznych pełnią na terenie miasta Wałbrzycha dwie osoby samotne w wieku 57 i 73 lat.

Natomiast rodzinne domy dziecka w większości tworzą małżeństwa – 15, przeważają osoby w wieku 51-60 lat (9 osób).

Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2023-2025 na terenie miasta Wałbrzycha

Rodziny zastępcze na terenie Wałbrzycha	31.12.2023		31.12.2024		31.12.2025	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
zawodowe	5	15	7	13	9	17
niezawodowe	77	111	82	119	81	118
spokrewnione	186	261	212	293	217	304
rodzinne domy dziecka	23	120	24	139	23	137
Razem	**291**	**507**	**325**	**564**	**330**	**576**

W stosunku do roku poprzedniego liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wzrosła o 12 dzieci, przy czym 11 dzieci zostało umieszczonych w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które stanowią dziadkowie i pełnoletnie rodzeństwo.

W 2025 r. **powstał 1 rodzinny dom dziecka** w wyniku przekształcenia rodziny zawodowej. Ponadto przekształcono trzy rodziny zastępcze niezawodowe w **3 zawodowe rodziny zastępcze,** dzięki przekształceniu nastąpił wzrost miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.

Dwa rodzinne domy dziecka przekształcone zostały: jeden w rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną ze względu na usamodzielnienie się jednego z wychowanków i zmniejszenie liczby dzieci niepełnosprawnych w rodzinie, drugi w rodzinę zastępczą niezawodową, co spowodowane było zmniejszeniem ilości dzieci w rodzinie i sytuacją osobistą tworzących rodzinny dom dziecka.

Na koniec roku sprawozdawczego 3 rodzinne domy dziecka kontynuowały współpracę poza Wałbrzychem z tut. Ośrodkiem za zgodą powiatu wałbrzyskiego.

W 2025 roku podobnie jak w roku poprzednim na terenie miasta funkcjonowały cztery romskie niezawodowe rodziny zastępcze, w których wychowywało się 13 dzieci oraz pięć rodzin romskich stanowiących rodzinę zastępczą spokrewnioną, w których wychowywało się 9 dzieci.

Wszystkie rodziny objęte są wsparciem koordynatorów lub pracowników socjalnych, a także korzystają ze wsparcia specjalistycznego.

Liczba dzieci z niepełnosprawnością w rodzinnej pieczy na terenie Wałbrzycha w latach 2023-2025

Lata	Liczba dzieci
2023	47
2024	71
2025	77

We wszystkich rodzinach zastępczych w ciągu 2025 r. przebywało 77 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością, z których – 39 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 19 w rodzinnych domach dziecka, 14 w niezawodowych rodzinach zastępczych i 5 w rodzinach zastępczych zawodowych specjalistycznych.

W 2025 r. na mocy **ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa** w niezawodowej rodzinie zastępczej umieszczono 4 małoletnich dzieci z Ukrainy. W marcu 2025 r. rodzina ta została rozwiązana na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Wałbrzychu, dzieci powróciły pod opiekę rodzica biologicznego. Środki na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinie zastępczej pochodziły każdorazowo z Funduszu Pomocy Ukrainie. Podczas pobytu w pieczy zastępczej dzieci były objęte wsparciem specjalistycznym psychologicznym.

Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Wałbrzycha w latach 2023-2025.

Powody	2023	2024	2025
uzależnienie rodziców biologicznych od alkoholu i substancji psychoaktywnych	280	284	289
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	101	106	130
sieroctwo	6	7	8
półsieroctwo	33	33	28
przemoc	22	31	25
niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców, długotrwała lub ciężka choroba	28	27	26
inne (tj.: pozbawienie wolności rodziców biologicznych, pozostawienie dziecka w szpitalu, hospitalizacja rodzica).	37	76	70

Nadal ponad 50% małoletnich przebywa w pieczy z powodu uzależnień rodziców biologicznych (289 dzieci), w tym od alkoholu 171 dzieci. Nastąpił wzrost małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej z powodu bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, wynikających faktu iż rodziny borykają się z wieloaspektowymi trudnościami w funkcjonowaniu (130 dzieci). Pomimo podejmowanych działań i szerokiego wachlarza wsparcia oferowanego przez tut. Ośrodek pogłębia się niewydolność opiekuńczo -wychowawcza rodziców, którzy prezentują postawy roszczeniowe, są niechętni do współpracy ze służbami społecznymi, nie utożsamiają się z problemami zdiagnozowanymi w rodzinie przez specjalistów.

Aby zwiększyć szanse dzieci na powrót do środowiska rodzinnego prowadzona jest ścisła współpraca pracowników socjalnych, asystentów rodzin oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi.

W 2025 r. w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 80 dzieci. W 2025 roku rodziny zastępcze opuściło 68 dzieci z :

- 25 dzieci powróciło do rodziców biologicznych,
- 10 dzieci zostało przysposobionych,
- 9 dzieci przekierowano do instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 24 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinną pieczę zastępczą i rozpoczęło proces usamodzielniania.

Rotacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2023-2025 na terenie miasta Wałbrzycha.

Liczba dzieci	2023	2024	2025
powracających pod opiekę rodziców biologicznych	46	31	25
przysposobionych	21	12	10
przekierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej	7	7	9
pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	24	12	24
Łącznie	98	62	68

W 2025 r. zmniejszyła się liczba dzieci, które powróciły pod opiekę rodziców biologicznych, pomimo intensywnych działań podejmowanych przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych w kierunku zaangażowania rodziców w działania zmierzające do powrotu dzieci pod ich opiekę. Znacząco zmniejszyła się liczba dzieci przeniesionych do innej formy pieczy zastępczej, co jest wynikiem intensyfikacji działań wspierających skierowanych do rodzin zastępczych spokrewnionych, które stanowią w większości dziadkowie, którzy mają trudności z wychowaniem nastolatków.

Dzieci z terenu miasta Wałbrzycha przebywające w innych powiatach.

Dzieci z terenu miasta Wałbrzycha przebywają również w rodzinach zastępczych na terenie 20 powiatów. Najwięcej dzieci jest umieszczonych na terenie powiatu wałbrzyskiego – 41 dzieci oraz świdnickiego - 23 dzieci.

Liczba rodzin zastępczych poza Wałbrzychem, w których umieszczone są wałbrzyskie dzieci w latach 2023-2025.

Rodziny zastępcze spoza terenu Wałbrzycha	31.12.2023		31.12.2024		31.12.2025	
	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci
zawodowe	**7**	**17**	**6**	**16**	**5**	**13**
niezawodowe	**25**	**26**	**22**	**28**	**25**	**32**
spokrewnione	**29**	**37**	**20**	**33**	**26**	**36**
rodzinne domy dziecka	**2**	**7**	**3**	**6**	**3**	**6**
Razem	**63**	**87**	**51**	**83**	**59**	**87**

◦ Dzieci umieszczone poza Wałbrzychem najczęściej umieszczane są w rodzinach zastępczych spokrewnionych (głównie dziadkowie) i w rodzinach niezawodowych (u swoich krewnych).

Adopcje.

Dzieci, których sytuacja prawna została uregulowana zgłaszane są do Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu. W 2025 r. zgłoszono do przysposobienia 49 dzieci, natomiast przysposobionych zostało 10 dzieci.

Liczba dzieci przysposobionych w latach 2023-2025.

Rok	Liczba dzieci
2023	21
2024	12
2025	10

Dane zamieszczone w tabeli wskazują na znaczny spadek liczby dzieci przysposobionych w 2025 r., w stosunku do lat 2023-2024 co spowodowane jest spadkiem liczby kandydatów na rodziców adopcyjnych jak i zmieniającym się modelem życia. Proces uwolnienia prawnego dziecka, jest długotrwały i wynika z konieczności pogodzenia dobra dziecka z ochroną więzi biologicznych.

Poprawa funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej, przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w rodzinach zastępczych oraz podniesienie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych.

- **w zakresie udzielanego poradnictwa specjalistycznego.**

Rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka szkoleń mają ustawowo zagwarantowany dostęp do szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz mają zapewniony dostęp do poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W związku z powyższym rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka mają możliwość uczestniczenia w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez specjalistów z Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego w Dziale Pieczy Zastępczej oraz przez specjalistów z Działu Profilaktyki tut. Ośrodka.

Liczba rodzin zastępczych korzystających ze wsparcia specjalistycznego oraz liczba udzielonych porad w latach 2023-2025.

Rok	2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych wsparciem	168	133	136
Liczba udzielanych porad	237	346	674

W 2025 roku łącznie wsparciem specjalistycznym objęto 136 rodzin, którym udzielono łącznie 674 porad, w tym 21 osób zostało objętych wsparciem w Specjalistycznym Punkcie Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży funkcjonującym w tut. Ośrodku od 2024 r. Zwiększenie ilości udzielonych porad spowodowane jest zwiększeniem ilości socjalistów zatrudnionych w dziale. W większości konsultacje odbywały się w domach rodzin zastępczych, a także w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Porady udzielone, podobnie jak w latach poprzednich dotyczyły głównie:

- problemów wychowawczych rodzin z dziećmi,
- emocjonalnych dzieci i opiekunów zastępczych,
- relacji panujących w rodzinie, komunikacji,
- problemów edukacyjnych,
- straty bliskich osób, w tym rozstania spowodowanego adopcją dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w 2025 r. organizował szkolenia oraz wsparcie specjalistyczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą, które prowadzone były w sposób następujący:

► w lutym 2025 r. zorganizowano:

- warsztaty dla dzieci z rodzin zastępczych w wieku 6-10 lat pt. „Granice Mojego Ciała". W warsztatach uczestniczyło 35 dzieci;

- zajęcia dla dzieci z zakresu „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym i pieszym" w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego przy zaangażowaniu pracowników Działu Pieczy Zastępczej oraz studentów pielęgniarstwa. W zajęciach uczestniczyło 35 dzieci;

- warsztaty na temat FAS i zaburzenia więzi w ramach prowadzonej grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka warsztaty poprowadzili specjaliści z Dziennego Oddziału Psychiatrycznego.

► w marcu 2025 r. odbyło się:

- szkolenie z zakresu uzależnień poprowadzone przez terapeuta uzależnień dla dzieci i młodzieży;

- obchody „Dnia Kobiet" dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka i stanowiące rodziny zastępcze zawodowe -działanie na terenie uczelni im. Angelusa Silesiusa.

► w kwietniu 2025 r. zorganizowano:

- zajęcia o tematyce autyzmu (terapia, diagnoza, wsparcie). Zajęcia poprowadzili specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wałbrzychu. W zajęciach łącznie uczestniczyło ponad 100 osób;

- spotkania edukacyjne dla rodzin spokrewnionych i niezawodowych „Wpływ zaburzeń przywiązania, deprywacji sensorycznych i przeżytych traum na funkcjonowanie dzieci i rodzin" spotkanie zorganizowane przez Fundację EY;

- szkolenie dla 25 przedstawicieli rodzin zastępczych w ramach współpracy z Fundację EY, o tematyce wpływu zaburzeń przywiązania na funkcjonowanie dzieci w pieczy zastępczej.

► w okresie kwiecień – czerwiec 2025 r. oraz wrzesień – listopad 25 r. w MOPS w Wałbrzychu odbyło się szkolenie „Szkoła dla Rodziców". Cykl warsztatów obejmował 10 dwugodzinnych spotkań, w których uczestniczyły rodziny zastępcze i rodzice biologiczni z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

- w czerwcu 2025 r. dla niezawodowych i spokrewnionych rodzin zastępczych pedagodzy Działu Pieczy Zastępczej przeprowadzili zajęcia dla opiekunów zastępczych pn. „Porozmawiajmy o pornografii".
- w sierpniu 2025 r. odbyły się następujące wydarzenia:
  - Ewent sportowy dla dzieci zorganizowany przy współudziale Miners Klub Football;
  - spotkanie z przedstawicielem Policji w kwestii Cyberprzemocy w kwietniu 2025 r., w spotkaniu uczestniczyło blisko 30 przedstawicieli środowiska rodzin zastępczych;
  - cykl warsztatów dedykowanych osobom usamodzielniającym się „Moja droga do Dorosłości" przy współpracy z fundacją Fundacja Rozkwit Kobiet.
- we wrześniu 2025 r. rodzice zastępczy uczestniczyli w konferencji Pierwsza Pomoc Emocjonalna oraz w spotkaniu edukacyjnym dla niezawodowych i spokrewnionych rodzin zastępczych ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- w grudniu 2025 r. zorganizowano:
  - świąteczne kolędowanie połączone z wykonaniem przez dzieci ozdób choinkowych;
  - spotkanie Mikołajkowe zorganizowane przez Koksownię Victoria dla dzieci i rodzinnych domów dziecka, podczas którego dzieci z rodzinnych domów dziecka i rodziny zastępcze miały okazję uczestniczyć w grach i zabawach integracyjnych oraz otrzymały upominki ufundowane przez sponsorów - w spotkaniu uczestniczyły 23 rodzinne domy dziecka, w tym ok.150 dzieci;
  - warsztaty skierowane do rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych o tematyce związanej z reagowaniem na potrzeby dzieci w kryzysie – warsztaty prowadzone przez psychologa Działu Pieczy Zastępczej.

Ponadto:

Zorganizowano 5 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka, w każdym ze spotkań uczestniczyło ok. 15 rodzin. Na prośbę rodzin zastępczych odbyły się dwa spotkania z Dyrekcją tut. Ośrodka w celu omówienia możliwości zmian postulowanych przez rodziny zastępcze oraz kierunków rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2025 r. kontynuowano także współpracę z Fundacją im. Księżnej Daisy von Pless. Fundacja przekazała środki na opłacenie specjalistycznego wsparcia dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W okresie od kwietnia do grudnia 2025 r. udzielono wsparcia 50 dzieciom, zrealizowano łącznie 403 godziny konsultacji specjalistycznych: 9 dzieci zostało objętych wsparciem rehabilitacyjnym (115 godzin), 8 dzieci zostało objętych wsparciem logopedyczny (80 godzin), 23 dzieci zostało objętych wsparciem terapeutycznym psychologicznym (135 godzin),13 dzieci skorzystało ze wsparcia psychiatrycznego (73 godziny).

Na terenie Wałbrzycha wsparcia rodziną zastępczym udzielali także:

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w przypadku pojawiających się lub pogłębiających problemów edukacyjnych dzieci oraz Poradnie Zdrowia Psychicznego w momencie zaobserwowania u dziecka poważniejszych zaburzeń zachowania.
- Dział Profilaktyki tut. Ośrodka – wsparcie psychologiczne i pedagogiczne podczas indywidualnych konsultacji i zajęć warsztatowych.

- **w zakresie udzielanego wsparcia w rozwoju dzieci ze szczególnymi potrzebami**

W 2025 r. kontynuowano współpracę ze spółką Sanatoria Dolnośląskie SA. Pracownicy działu udzielili wsparcia i pomocy w przygotowaniu dokumentów i organizacji turnusów rehabilitacyjnych. Podczas trzech trzytygodniowe turnusów rehabilitacyjnych w Kudowie-Zdroju uczestniczyło łącznie 96 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, o 9 dzieci więcej niż w 2024 roku. Pobyt był finansowany z NFZ rodziny zastępcze ponosiły dobrowolną wpłatę z tego tytułu.

Ponadto w okresie wakacyjnym 8 dzieci z rodzin zastępczych w wieku 7-14 lat wyjechało na kolonię do Lubiatowa.

- **integracja środowisk rodzinnej pieczy zastępczej.**

W maju 2025 r. odbył się Piknik dla rodzin zastępczych będący podziękowaniem dla rodzin za trudy ich pracy.

Kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem Radość Życia, a wspólne działania i warsztaty z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego i Wigilijnego kolędowania były okazją do pokoleniowych spotkań.

W grudniu 2025 r. uczniowie ze Szkoły Muzycznej zorganizowali uroczysty koncert kolędowy dedykowany w szczególności rodzinom zastępczym i dzieciom w nich przebywającym.

W zakresie wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej nawiązano także współpracę z Koksownią Victoria zorganizowane zostało spotkanie Mikołajkowe, w którym uczestniczyły dzieci i rodzinne domy dziecka.

Wsparcie dla zawodowych rodzin zastępczych.

Uchwałą nr XXIII/257/25 z dnia 18 grudnia 2025 r. od 1 stycznia 2026 r. Rada Miejska Wałbrzycha podwyższyła wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych do kwoty 5290,00 zł oraz dla prowadzących rodzinny dom dziecka do kwoty:

- 5663,00 zł miesięcznie w przypadku sprawowania opieki nad 4-5 dzieci oraz osobami, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;

- 6036,00 zł miesięcznie w przypadku sprawowania opieki nad 6-7 dzieci oraz osobami, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;
- 6459,00 zł w przypadku sprawowania opieki nad 8 dzieci i więcej oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

Zawodowe rodziny zastępcze oraz osoby prowadzące rodzinne domy dziecka otrzymują dodatki do miesięcznych wynagrodzeń w wysokości 1000 zł brutto zgodnie rządowym programem „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027".

Rodzinne domy dziecka, w których przebywa powyżej czworga dzieci oraz rodziny zastępcze, w których przebywa powyżej trojga dzieci rodziny, wspierane są także w opiece nad dziećmi przez osoby do pomocy. Na dzień 31.12.2025 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było na podstawie umów zlecenia 27 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Dla rodzin zastępczych, które deklarują współpracę z organizatorem pieczy zastępczej, podejmują się opieki nad niepełnosprawnymi dziećmi i mają niewystarczające warunki lokalowe pozyskiwane są mieszkania z zasobów Gminy Wałbrzych. Aktualnie z takiego wsparcia korzystają 4 rodziny (3 mieszkania i jeden wolnostojący dom).

- **w zakresie doskonalenia zawodowego koordynatorów i pracowników socjalnych współpracujących z rodzinami zastępczymi**.

W 2025 r. 14 pracowników wzięło udział w łącznie w 33 szkoleniach, w tym 7 wyjazdowych, organizatorem szkoleń był głównie Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu.
Szkolenia dotyczyły w szczególności wpływu zaburzeń przywiązania, deprawacji sensorycznej i przeżytych traum na funkcjonowanie rodziny: agresja i autoagresja, depresja i zespół stresu pourazowego, Komunikacja w relacji pracownik-rodzina, „Diagnoza i plan pracy z rodzina dysfunkcyjną. Procedury i standardy ochrony małoletnich w celu skutecznego przeciwdziałania krzywdzeniu", jeden z pracowników uczestniczył w konferencji organizowanej w Sejmie RP Konferencja „Dom który leczy - system i wsparcie rodzin zastępczych", ponadto uczestniczyli w organizowanych przez tut. Ośrodek konferencjach: festiwal uzależnieni od życia oraz konferencji Pierwsza Pomoc Emocjonalna.

W ramach samokształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracownicy działu uczestniczą w szkoleniach on-line. W 2025 r. była to m.in. tematyka: „Uczniowie z ADHD i w spektrum autyzmu. Jak mądrze towarzyszyć i wspierać", Szkoła dla rodziców i wychowawców cz I, Moda na terapię czy wołanie o pomoc ?, ADHD u dzieci, młodzieży i dorosłych. Wsparcie na każdym etapie życia.

- **działania na rzecz pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze**

Tut. Ośrodek od wielu lat prowadzi nieprzerwanie kampanię mającą na celu zwiększenie zainteresowania mieszkańców Wałbrzycha ideą rodzicielstwa zastępczego oraz promocją rodzicielstwa zastępczego pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Część środków finansowych na przeprowadzenie kampanii pochodziła z Fundacji EY, w ramach wygranego konkursu „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – kampania społeczna". W ramach promocji idei rodzicielstwa zastępczego kontynuowano kampanię „Ania szuka domu". W grudniu 2025 r. nagrano film promujący pieczę zastępczą. Film został wyemitowany w programie Dzień dobry TVN.

Inne działania na rzecz pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze:

- spotkania promocyjno-informacyjne z mieszkańcami Wałbrzycha podczas wszystkich lokalnych wydarzeń, w których udział bierze nawet 2 tys. osób (tj.: spektakle w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu, mecze siatkówki, koszykówki, festyny, imprezy lokalne, piknik w Zamku Książ „Śniadanie na trawie"), na których szerzona jest idea rodzicielstwa zastępczego, dystrybuowane są ulotki promujące rodzicielstwo zastępcze;
- w czerwcu w ramach współpracy z Komendą Miejską Policji zorganizowano wydarzenie podczas którego rodziny zastępcze i dzieci w nich przebywające rozdawały materiały związane z promocją rodzicielstwa zastępczego
- w sierpniu 2025 r. promowano piecze zastępczą podczas Toyota Eko Półmaraton, a także na Tour de Pologne;
- pracownicy Działu Pieczy Zastępczej oraz rodziny zastępcze uczestniczyli w lokalnych audycjach radiowych i telewizyjnych;
- w siedzibie MOPS wyświetla się na stałe film promujący pieczę zastępczą;
- nawiązano współpracę z Zamkiem Książ i Fundacją Księżnej Daisy von Pless, w ramach której objęto wsparciem specjalistycznym dzieci umieszczone w pieczy zastępczej;
- prowadzono akcję edukacyjną na terenie placówek oświatowych, polegającą na informowaniu o rodzicielstwie zastępczym podczas spotkań z rodzicami na terenie wałbrzyskich szkół;
- ulotki i plakaty o tematyce opieki zastępczej dostępne były w wielu instytucjach publicznych, tj. przedszkolach, szkołach, przychodniach lekarskich, parafiach;
- na terenie miasta pojawiły się citylighty zachęcające do zostania rodzina zastępczą;
- kontynuowano Wałbrzyską Kartę Rodziny Zastępczej, dzięki której rodziny podobnie jak w poprzednim roku mogą korzystać ze zniżek oferowanych przez instytucje miejskie i prywatnych przedsiębiorców;

- aktualne treści dotyczące promocji rodzicielstwa zastępczego zamieszczane są na profilu FB Rodzicielstwo Zastępcze Wałbrzych – Dołącz do nas, oraz na stronie internetowej MOPS oraz w lokalnych mediach.

W wyniku prowadzonej kampanii społecznej następuje systematyczny wzrost świadomości społecznej związanej z tematem rodzicielstwa zastępczego, jednak liczba kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze znacznie spadła. Potencjalni rodzice zastępczy wskazują na niskie wynagrodzenie za pracę jako jeden z kluczowych powodów odnoszący się do pracy 24 godziny na dobę, obawę czy podołają opiece nad dziećmi z powodu braku czasu, trudności związane z wychowywaniem dzieci czy ich niepełnosprawnością. Niepokój budzi także kontakt z rodzicami biologicznymi oraz wysokie koszty opieki specjalistycznej (terapii, rehabilitacji) jak również brak dostępności do tego rodzaju wsparcia.

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka w latach 2023-2025.

Rok	Liczba rodzin, które odbyły szkolenia na niezawodowe rodziny zastępcze	Liczba osób, które odbyły szkolenia na zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka
2023	32	2 osoby
2024	32	3 osoby
2025	22	0

Większość przeszkolonych kandydatów w momencie szkolenia miała już dziecko pod opieką, do jego ukończenia została zobowiązana przez sąd. Pozostali kandydaci nie zadeklarowali gotowości do przyjęcia dziecka jako główny powód podawano podobnie jak w roku 2024: brak gotowości w danym momencie na przyjęcie licznych rodzeństw.

Pracownicy działu pozostają w stałym kontakcie z przeszkolonymi kandydatami. Na bieżącą udzielają pomocy w rozwiązywaniu trudności, które uniemożliwiają przyjęcie dziecka pod opiekę. Aby podtrzymać kontakt ze środowiskiem rodzin zastępczych kandydaci na rodziców zastępczych są zapraszani na wydarzenia związane z rodzicielstwem zastępczym.

- **zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego**

Dzieci mają prawo do wychowywania w rodzinie biologicznej, a piecza zastępcza powinna mieć przede wszystkim charakter czasowy. Działania pracowników tut. Ośrodka Rodzice w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, zmierzają do objęcia rodziców biologicznych takim wsparciem, aby dziecko jak najszybciej mogło powrócić pod

ich opiekę. Za zgodą rodzice mogą zostać objęci wsparciem asystenta rodziny w celu umożliwienia szybkiego powrotu dziecka do domu rodzinnego. Rodzice dzieci zabezpieczonych w pieczy zastępczej zapraszani są także na posiedzenia w związku z okresową oceną sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Kontakt rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej na prośbę rodzin zastępczych mogą odbywać się w tzw. „pokoju przyjaznym" funkcjonującym na terenie tut. Ośrodka w obecności psychologa lub koordynatora pracującego z rodziną. W 2025 roku na terenie Ośrodka odbyło się 97 spotkań. Pracownicy działu uczestniczą również w spotkaniach dzieci z rodzicami biologicznymi, które odbywają się na terenie miasta np. na placach zabaw.

Najczęstszą przyczyną zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej jest uzależnienie rodziców biologicznych głównie od alkoholu, środków psychoaktywnych, niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze oraz przemoc wobec dzieci.

Przeważnie dzieci umieszczone w pieczy zastępczej pochodzą z rodzin wieloproblemowych, niechętnych do współpracy z instytucjami pomocowymi, gdzie rodzice prezentują postawę roszczeniowa i nie utożsamiają się z problemami występującymi w rodzinie. Winnych zabezpieczenia dzieci upatrują w służbach społecznych: pracowniku Ośrodka, kuratorze, sąsiadach. Wszystko to powoduje, że że współpraca z rodzicami biologicznymi należy do trudnych, czasami wręcz jest niemożliwa.

Ścisła współpraca koordynatora i pracownika socjalnego lub asystenta rodziny opiera się na motywowaniu rodziny do podjęcia intensywnych działań mające na celu powrót dzieci pod opiekę rodziców biologicznych oraz podtrzymanie więzi pomiędzy dzieckiem zabezpieczonym w pieczy a rodzicami biologicznym, zachęceniu do skorzystania ze wsparcia specjalistycznego oferowanego przez tut. Ośrodek tj. wsparcie specjalistów: psychologa, pedagoga, terapeuty uzależnień. Proponowany jest udział w zajęciach indywidualnych oraz zajęciach warsztatowych.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W przypadku braku możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej dziecko umieszcza się w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie Wałbrzycha w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 122 dzieci, natomiast 5 dzieci z Wałbrzycha przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie kraju.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Wałbrzycha i poza Wałbrzychem w latach 2023 – 2025.

dzieci umieszczone	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024	Stan na 31.12.2025
w wałbrzyskich placówkach	128	130	122
w innych placówkach	10	7	5
Łącznie	138	137	127

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nieznacznie spadła w stosunku do lat poprzednich. Na dzień 31.12.2025 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Wałbrzycha posiadły 13 wolnych miejsc.

Podobnie jak w latach ubiegłych istotny problem stanowi umieszczanie dzieci poniżej 10 roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na dzień 31.12.2025 r. w placówkach opiekuńczo - wychowawczych przebywało 33 dzieci, w tym 15 dzieci umieszczonych wraz ze starszym rodzeństwem. Dzieci poniżej 10 r. życia przyjmowane są do placówki tylko w przypadkach braku możliwości zapewnienia opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. Kandydaci na rodziców zastępczych obawiają się przyjęcia licznych 3-4 osobowych rodzeństw, natomiast funkcjonujące już rodziny zastępcze rzadko mają miejsce na przyjęcie większych rodzeństw.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2025 r. zostało umieszczonych 65 dzieci:

- z rodziny naturalnej – 50 dzieci (w tym jedno dziecko pochodzenia ukraińskiego)
- z rodzinnej pieczy zastępczej – 15 dzieci,

W 2025 roku na terenie miasta funkcjonowało 10 gminnych placówek opiekuńczo - wychowawczych typu socjalizacyjno - interwencyjnego, które prowadzone są przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych.

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Wałbrzycha oraz liczba umieszczonych w nich dzieci w latach 2023-2025.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024	Stan na 31.12.2025
Dom Jedynka	14	13	14
Dom Dwójka	14	8	13
Dom Trójka	10	14	10
Dom Czwórka	11	13	9
Dom Piątka	14	13	14
Dom Szóstka	13	15	9
Dom Siódemka	12	14	14
Dom Ósemka	13	14	13
Dom Dziewiątka	14	12	14
Dom Dziesiątka	13	14	12

W roku sprawozdawczym pieczę instytucjonalną opuściło 73 dzieci:

- 32 wychowanków, którzy powrócili do rodziców biologicznych,
- 21 wychowanków zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 19 pełnoletnich wychowanków i rozpoczęli proces usamodzielnienia,
- 1 dziecko zostało umieszczone w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

Poprawa sytuacji i funkcjonowania w życiu społecznym wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej udzielali pełnoletnim wychowankom oraz pedagogom i wychowawcom placówek opiekuńczo - wychowawczych informacji na temat zasad przyznawania pomocy na kontynuowanie nauki, pomocy na zagospodarowanie

i usamodzielnienie, czy też zasad składania wniosków o lokal socjalny, komunalny czy lokal do remontu. Informowano o możliwościach skorzystania z bezpłatnych porad prawnych organizowanych na terenie miasta Wałbrzycha oraz nieodpłatnego wsparcia psychologicznego oferowanego przez tutejszy Ośrodek. W ramach prowadzonych treningów pokazywano jak prawidłowo prowadzić gospodarstwo domowe, samodzielnie przygotowywać posiłki, organizować czasu wolnego, gospodarować budżetem domowym. Informowano o możliwościach skorzystania z bezpłatnych porad prawnych organizowanych na terenie miasta Wałbrzycha oraz nieodpłatnego wsparcia psychologicznego oferowanego przez tutejszy Ośrodek. Wniosek o przyznanie lokalu socjalnego złożyło 19 usamodzielnionych wychowanków zarówno z rodzinnej jak i z instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2025 r. podejmowano na rzecz wychowanków następujące działania edukacyjne:

- 4 spotkania informacyjne dla wychowanków instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, w spotkaniach uczestniczyło łącznie 25 osób. Ponadto pracownicy omówili warunki uzyskania wsparcia w formie przyznania miejsca w mieszkaniach treningowych, które znajdują się na terenie Wałbrzycha;
- w marcu 2025 r. odbyło się spotkanie z wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych i pracownikami COPOW, podczas którego informowano o możliwościach stojących przed usamodzielnianymi wychowankami liczba uczestników 9 osób;
- w kwietniu 2025 r. odbyło się na terenie tut. Ośrodka spotkanie informacyjne skierowane do rodzin zastępczych i wychowanków z zakresu procesu usamodzielnienia – liczba uczestników 9;
- w czerwcu 2025 r. odbyło się spotkanie podczas którego wychowankowie uzyskali informacje dotyczące procesu usamodzielnienie, zasad przyznawania lokali socjalnych, komunalnych i do remontu. W spotkaniu uczestniczył przedstawiciel Urzędu Miasta, w spotkaniu uczestniczyło 17 osób;
- w dniu październiku 2025 r. zorganizowano na terenie Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu skierowane do usamodzielnianych wychowanków, przedstawiono możliwości wyboru ścieżki zawodowej, pracownik urzędu informował o wymaganych formalnościach dot. rejestracji, wychowankowie uzyskali informacje dotyczące możliwości odbycia stażu, udziału w szkoleniach, wsparcia doradcy zawodowego. W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.

- **wsparcie w postaci świadczeń finansowych**

Opuszczający rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą wychowankowie zostają objęci pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie. Osoba usamodzielniana może

otrzymać pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia. Udzielana jest również pomoc prawna i psychologiczna.

Liczba usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej, którym udzielono pomocy finansowej w 2025 r.

Rodzaj świadczenia	Opuszczający rodzinną pieczę zastępczą		Opuszczający instytucjonalną pieczę zastępczą	
	2024	2025	2024	2025
Kontynuowanie nauki	34	41	23	15
Zagospodarowanie	10	4	5	3
Usamodzielnienie	11	9	6	5

W 2025 r. wypłacono świadczenia na kontynuowanie nauki – 15 wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej, 3 wychowankom świadczenia na zagospodarowanie i 5 wychowankom świadczenia na usamodzielnienie. Wnioski dotyczące pomocy na zagospodarwowanie i usamodzielnienie wychowankowie mogą złożyć do 26 roku życia.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia. Określa on w szczególności zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia. W ubiegłym roku wspólnie z wychowankami i wskazanymi przez nich opiekunami usamodzielnienia realizowano 55 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU).

- **wsparcie poprzez zapewnienie pobytu w mieszkaniach treningowych**

Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej mają możliwość, podobnie jak w latach ubiegłych, zamieszkiwania w 3 mieszkaniach treningowych. Pobyt w mieszkaniu treningowym ma przygotować także wychowanków do samodzielnego życia. Zgodnie z Uchwałą rady Miejskiej Wałbrzycha pobyt w mieszkaniach treningowych jest odpłatny i uzależniony od dochodu osoby w nim zamieszkującej.

Na terenie miasta mieszkania treningowe znajdują się w budynku przy:

- ul. Karkonoskiej 17a/18, (w mieszkaniu może zamieszkiwać nie więcej niż 5 osób),
- ul. Topolowej 25/7 (mieszkanie przeznaczone dla 1 osoby),
- ul. Świdnickiej 1/6 (w mieszkaniu może zamieszkiwać nie więcej niż 4 osoby).

W 2025 r. w mieszkaniach treningowych przebywało łącznie 12 wychowanków. Na koniec 2025 r. pozostało 6 wychowanków. Wychowankowie po otrzymaniu mieszkań będą mogli starać się o przyznanie wsparcia na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie.

- **wsparcie poprzez prowadzenie pracy socjalnej, spotkań motywacyjnych**

Usamodzielniani wychowankowie objęci byli pracą socjalną. Działania pracowników socjalnych czy koordynatorów opierały się głównie na wsparciu w trudach dnia codziennego, towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich, rejestracji w PUP, czy wizytach w urzędach. Pomagano wypełnić dokumenty dotyczące uzyskania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, przyznania lokalu socjalnego, dokumentów aplikacyjnych. W ramach prowadzonych treningów uczono prowadzenia gospodarstwa domowego, samodzielnego przygotowywania posiłków, organizowania czasu wolnego, gospodarowania budżetem domowym.

Podobnie jak w latach ubiegłych w sposób ciągły prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne) dla zainteresowanych wychowanków – w 2025 r. z takiego wsparcia skorzystało - 4 wychowanków. Usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej mogą liczyć nie tylko na wsparcie w opracowywaniu indywidualnych programów usamodzielnienia, lecz również na pomoc w ich realizacji.

Limit rodzin zastępczych

W 2025 r. zgodnie z Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Wałbrzycha na lata 2025-2027 w 2025 r. zaplanowano pozyskanie 4 rodzin. W 2025 r. przekształcono 3 rodziny zastępcze niezawodowe w rodziny zastępcze zawodowe i 1 rodzinę zastępczą zawodową przekształcono w rodzinny dom dziecka.

Cele i kierunki działania na 2026 rok.

W 2026 r. celem głównym podejmowanych działań będzie:

- deinstytucjonalizacja systemu pieczy zastępczej polegająca na zintensyfikowaniu działań na rzecz wsparcia środowiskowego rodzin biologicznych przy wykorzystaniu usług społecznych, tak aby umożliwić dzieciom pozostawanie w rodzinach i środowiskach;
- kontynuacja rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej;

- zmniejszenie liczby dzieci poniżej 10 r. ż. przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej lub dążenie do przysposobienia;
- wsparcie rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz wychowanków pieczy zastępczej, również poprzez rozwój wolontariatu na rzecz rodzin zastępczych;
- wsparcie rodzin zastępczych poprzez pomoc w poprawie warunków mieszkaniowych.

W celu prawidłowej realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane będą nadal będą następujące działania:

- Podejmowane będą działania ukierunkowane na powrót dzieci z rodzin zastępczych do rodzin biologicznych, poprzez podejmowanie ścisłej współpracy rodzinami biologicznymi, z asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, a w przypadku braku gotowości do współpracy w celu powrotu dziecka przez rodziną biologiczną szybkie podjęcie działań zmierzających do uregulowania sytuacji prawnej dziecka i jego przysposobienia.
- Realizowane będą działania z zakresu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz kształtowania pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych w środowisku lokalnym w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy w szczególności mogliby zapewnić opiekę dzieciom do 10 roku życia.
- Wsparcie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodzin zastępczych poprzez rozbudowanie systemu szkoleń dla rodzin zastępczych dostosowanych do ich potrzeb, przeprowadzenie superwizji i organizowanie grup wsparcia, nastąpi rozwój poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego.
- Podejmowane będą działania na rzecz wyrównywania szans dla dzieci z pieczy zastępczej poprzez działania dydaktyczno-wyrównawcze, zachęcanie do uczestniczenia w działaniach pozaszkolnych oraz i pozalekcyjnych oraz inicjowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego organizowanie szkoleń i warsztatów dla dzieci z deficytami przebywającymi w pieczy zastępczej.
- Wsparcie organizacyjne poprzez poszukiwanie rodzin pomocowych oraz rozwój wolontariatu. Planowane są spotkania na uczelniach wyższych, szkołach średnich, oraz instytucjach z terenu Miasta, a także współpraca ze stowarzyszaniami zrzeszającymi seniorów.
- Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki, zdobyciu kwalifikacji zawodowych, umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu treningowym, udzielanie pomocy finansowej.

- Pracownicy działu nadal będą systematycznie podnosić swoje kwalifikacje w celu profesjonalnego wspierania rodzin zastępczych i zwiększenia efektywności działań podejmowanych na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej.
- Podejmowana będzie dalsza współpraca z organizacjami działającymi na rzecz rodzin zastępczych, a w szczególności z Wałbrzyskim Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego „Tu i Teraz" w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, wsparcia merytorycznego w kwestii możliwości pozyskania środków na rzecz rozwoju rodzin zastępczych w ramach grantów, projektów.
- Kontynuowana będzie współpraca z Wałbrzyskim Stowarzyszeniem „Radość Życia", które w 2023 r. zrealizowało autorski projekt „Babcia i Dziadek od Zaraz" polegający na tym, że seniorzy – wolontariusze będą wspierać rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w Wałbrzychu.
- Pozyskiwanie z zasobu gminy Wałbrzych lokali dla rodzin zastępczych.